JINTOBCKIM BECTHИКЬ.

ОФФИЦІАЛЬНАЯ

No

ГАЗЕТА.

KURYER TEWSKI

GAZETA URZEDOWA.

Вильна. Вторникъ. 13-го Апреля — 1837 — Wilno. Wtorek. 13-до Kwietnia.

внутреннія извѣстія.

Санктпетербурев, 1-ео Апреля. Высочайшимъ Приказомъ отъ 22-го Марта, состоящій по особымь порученіямь при Кіевскомь Во-енномь, Подольскомь и Волынскомь Генераль-Губернаторъ, Генераль - Лейтенантъ Графъ Гурьевъ, Лейбъ-Гвардіи Преображенскаго полка Полковникъ Зебешниова, произведень въ Дъйствительные Статскіе Совътники, съ назначениемъ въ должность Волынска-

го Гражданскаго Губернатора.
— Помощникъ Оберъ - Контролера при Корабле-строительномъ Департаментъ Морскаго Министерства, 7-го класса Звонаревъ, Всемилостивъйше пожа-

лованъ Кавалеромъ Ордена Св. Анны сторой степени.
— Коллежскому Совътнику Киселеву, Всемило-стивъйше повелено быть Совътникомъ Посольства въ Лондонв.

Его Императорское Величество, по представленію Г. Министра Внутреннихъ Дель, и положенію Комитета Гг. Министровь, 9 минувшаго Февраля, Высочайше повельть сонзволиль: звание Сельскаго Засъдателя Земскихъ Судовь изъ Дворянъ и Чиновинковъ, отнести къ IX разряду пенсионныхъ окла-

- По соглашенію Министерства Финансовъ Россійской Имперіи съ Правительствомъ Царства Польскаго предоставлено Желтковской Таможив, въ ви-48 опыта, впредь на два года, считая съ 15 Марта 1837 года, право пропускать изъ Имперіи въ Царство Польское и обратно собственныя издалія Имперін и Царства всёхъ трехъ разрядовь, съ надле-жащими свидетельствами о происхожденіи, устано-вленнымъ порядкомъ. (Спб. В.)
— По представленію Канцлера Россійскихъ Импе-

РАТОРСКИХЪ И ЦАРСКИХЪ ОРДЕНОВЪ, ГОСУДАРЬ ИМПЕ-РАТОРЪ, ВЪ 21-Й ДЕНЬ СЕГО МАРТА, ВЫСОЧАЙШЕ ПОВЕ-Авть соизволиль: быть Почетнымь Герольдомь при ордень Св. Апостола Андрея Первозваннаго, состоипему Помощникомъ Правители дель въ Совете при Главноначальствующемъ надъ Почтовымъ Департа-ментомъ, Коллежскому Секретарю Загражскому, съ праводения сего организация в праводения сего организация в праводения в праводе правомъ ношенія офиціяльскихъ знаковь сего ор-

дена. (С. П.)

Извлечение изъ краткаго отчета по учебнымъ и влаготворительнымъ заведениямъ, состоящимъ подъ непосредственным в упрарлением и Высочайшим покровительствомъ Ея Величества Государыни Импр Императрицы, представленнаго Статсъ-Секретаремь Лонгиновымъ, за 1835 годъ.

введенін къ этому важному документу, сказано: "Издаваемый нынв во всеобщее свъдъние Отчеть по управлению учебными и благотворительныными заведеними Ен Величества Государыни Императрицы, подобно отчетамъ прежнихъ годовъ, -свидътельствуеть о благонадежномъ состояніи оныхъ вь 1835 году.

"Заведенія сін, имън особенное счастіе быть подъ непосредственнымъ управлениемъ и Высочай-щимь покровительствомъ Ел Величества, чрезъ то

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 1-go Kwietnia.
Przez Naxwyższy Rozkaz dzienny pod dniem 22
Marca, zostający do szczególnych poleceń przy Kijowskim Wojennym, Podolskim i Wołyńskim Jenerał-Guskim Wojennym, Podolskim i Wołyńskim Jenerał-Guskim Wojennym, Podolskim i Wołyńskim Jenerał-Guskim wastawa i podoczania w wojennym. bernatorze, Jenerał-Poruczniku Hrabi Gurjewie, Pół-kownik Gwardyi półku Preobrażeńskiego Zwiehincow, mianowany Rzeczywistym Radźcą Stanu, z przeznacze-niem do sprawowania obowiązkow Wołyńskiego Cywilnego Guhernatora.

- Pomocnik Ober - Kontrollera przy Departamencie budowania okrętów Ministeryum Morskiego, 7-ey klas-sy Zwonarew, Nayłaskawiey mianowany Kawalerem

Orderu Sw. Anny 2-go stopnia.

— Radźcy Kollegialnemu Kisielewu, Nayłaskawiey rozkazano bydź Radźcą Poselstwa w Londynie.

— NAYJAŚNIBYSZY CESARZ JEGO Mość, po przedstawie-niu P. Ministra Spaw Wewnętrznych, i po nastałem postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, 9-go zeszłego Lutego, Naywyżsy rozkazać raczył: urząd Assesora Wieyskiego Sądów Ziemskich z Dworzan i Urzędników, odnieść do IX rzędu wyznaczeń pensyy.

- Po zniesieniu się Ministeryum Skarbu CESARSTWA Rossyyskiego z Rządem Królestwa Polskiego, udzielono Zółtkowskiey Tamożni w sposób doświadczenia w dwóch następnych latach prawo przepuszczania z Cesar-stwa do Królestwa Polskiego i nawzajem własne wyroby CESARSTWA i Królestwa wszystkich trzech rzędów, z należytemi świadectwami o pochodzeniu, porządkiem ustanowionym. (G.S.P.)

- Po przedstawieniu Kanclerza Rossyyskich Cesarskich i Królewskich Orderów, Cesarz Jego Mość, w dniu 21 zeszłego Marca, Naywyżey rozkazać raczył: bydź Honorowym Heroldem Orderu Sw. Andrzeja Aposteła pierwszego wezwania, zostającemu Pomocnikiem Rządzcy spraw w Radzie przy Głównym Zwierzchniku nad Pocztowym Departamentem, Kollegialnemu Sekustarzowi. kretarzowi Zagrjażskiemu, z prawem noszenia oficyal-nych znaków tego orderu. (P. P.)

Wyjątek z krótkiego sprawozdania o szkolných i DOBROCZYNNYCH ZAKŁADACH, ZOSTAJĄCYCH POD BEZPOŚRZE-DNIM ZARZĄDEM I NAYWYŻSZĄ OPIERĄ NAYJAŚNIBYSZEY PA-NI CESARZO WEY JEY MOŚCI, PRZEDSTAWIONEGO PRZEZ SEKRETARZA STANU Łonginowa, ZA ROK 1835.

We wstępie do tego ważnego dokumentu, powiedziano: "Podające się teraz do publiczney wiadomości sprawozdanie o zarządzie szkolnemi i dobroczynnemi zakładami przez Navjaśniewszą Panią Cesarzową Jer Mość, podobnież, jak sprawozdania lat zesztych, -świadczy o pomyślnym ich stanie w roku 1835.

"Zakłady te, mając szczególne szczeście bydź pod bezpośrzednim zarządem i Naywrzszą Opieką Cesarzower Jer Mości, przez to samo są już zabezpieczone w

ЛИТОВСКІЙ ВЪСТНИКЪ. № 30. — 1837 — KURYER LITEWSKI. № 30.

самое уже обезпечены въ прочности своего существования, а распространение ихъ успаховъ и круга даятельности естественно развивается изъ одного общаго убаждения въ приносимой ими польза и изъ уваренности въ томъ Высочайшемъ внимании Автустайшей Покровительницы, которое воодушевляеть всахъ дайствователей.

"Ежегодное умноженіе, въ теченіе накоторымъ дать, числа симъ учрежденій, съ одной стороны доказываеть справедливость сего положенін, а съ другой оправдываеть ободрительную уваренность, что благодательное покровительство Ея Императорскаго Величества готово всегда распространиться на все,

что истинно полезно.

"Такъ въ прошломъ 1835 году Государыня Императрица, снисходи на всеподданнъйшее прошеніе составившагося въ 1834 году въ Москвъ Россійскаго Общества любителей садоводства, Всемилостивъйше удостоила принять оное подъ Высочайшее Свое По-

кровительство.

"Учреждающійся въ Тамбовѣ Александринскій Институть благородныхъ дѣвицъ, вступая въ чреду благодѣтельствуемыхъ Государынею Императрицею заведеній, также осчастливенъ тѣмъ Высочайшимъ вниманіемъ, которое Ея Величество не престаетъ о-казывать прочимъ учрежденіямъ, преуспъвающимъ подъ сѣнію благотворнаго Ея попеченія."

За тымь слыдують отдыльные отчеты о каждомь заведении порознь. Мы долгомь почитаемь сообщить нашимь читателямь выписку изъ этихь от-

четовъ.

Въ Патріотическомъ Институть къ Январю 1835 года состояло: воспитанниць 116, пенсіонерокъ 119, изъ нихъ по желанію родителей, за слабостію здоровья или по другимъ обстоятельствамъ, выпущею 11 дъвицъ, вновь принято 21.

Къ 1836 году состояло въ Институтъ 245 воспитанницъ и пенсіонерокъ. По учебной части ни-

какихъ перемънъ не было.

Съ распространентемъ заведентя, для удобивишаго размъщентя всъхъ частей онаго, признано необходимымъ прикупить часть смежнаго съ Институтомъ двора. На мъстъ семъ устроены нъкоторыя службы и хозяйственныя здантя, съ надстройкою при залъ собрантя нъсколькихъ комнатъ, въ томъ числъ рукодъльнаго зала, и переходя въ главный корпусъ здантя. Какъ покупка мъста, такъ и постройка произведены изъ собственныхъ суммъ Института.

Вообще остатокъ суммъ Института къ Январю 1835 года составлялъ 649,343 руб. 32 коп.; въ прижодъ поступило 222,650 руб. 95 коп.; въ расходъ съ постройками 227,782 руб. 44 коп.; за тъмъ къ 1836 году состояло 644,211 руб. 83 коп.; въ томъ числъ неприкосновенныхъ капиталовъ 509,000 руб., и для составленія пенсїоннаго капитала 4,050 руб.

Изъ дома Трудолюбія вы тущено въ 1835 году окончившихъ воспитаніе 35 ді чить, и некончившихъ онаго— по слабости здоровья и желанію родственниковъ — 5, всего 40; въ томъ числъ 20 воспитанницъ и столько же пенсіонерокъ. Изъ числа кончившихъ курсъ воспитанницъ, большая часть пристроена къ мъстамъ попеченіемъ Начальства заведенія. При выпускъ дано отличившимся дъвицамъ денежное награжденіе и выплачены имъ съ процентами заработанным ими въ домъ деньги, кои, по мъръ поступленія, вносимы были въ Сохранную Казну для приращенія.

На масто выпущенныхъ принято въ 1835 го-

ду 16 воспитанницъ и 27 пенсіонерокъ.

Къ Январю 1836 года состояло въ заведении: воспитанницъ 72, пенсіонерокъ 128, при нихъ 18 надзирательницъ, учителей 11, врачей 2, Чиновниковъ 2, прислуги обоего пола 58. Въ сравнении съ 1834 г. прибавилось воспитанницъ и пенсионерокъ 2, пепиньерка 1, прислуги 1 человъкъ.

По учебной части перемънъ не послъдовало, кромъ того, что на мъсто одного умершаго учите-

ля поступиль другой.

Въ течение 1835 года было въ приходъ всъхъ суммъ: остаточныхъ въ 1834 г. 639,326 р. 66 коп.; вновь поступившихъ 114,832 руб. 26 коп.; въ расходъ, со включениемъ значительныхъ ремонтныхъ издержекъ, 125,510 р. 79 к.; въ остаткъ къ 1836 году 638,848 р. 3 к., въ томъ числъ неприкосновенныхъ капиталовъ 633,746 р. 43 к.

Представленный Государын Императриць отъ Совьта Патріотическаго Общества, всеподданный шій отчеть о дъйствіяхь и суммахь удостовърнеть, что сословіе сіе съ каждымь годомь пріобрътаеть новые способы для усиленія благотворительныхь сво-

ихъ двиствій.

1835 годъ, въ самомъ его началь, уже быль ознаменованъ двумя достопамятными и лестными для trwałości swego istnienia, a rozszerzenie ich postępów i obrębu działań, rozwija się z samego powszechnego przekonania względem ich użyteczności i z zapewnienia o tych Naywyższych względach Nayjaśnieyszey Opiekunki, które ożywiają wszystkich działających.

"Coroczne pomnażania się, przez ciąg kilku lat, liczby tych zaprowadzeń, z jedney strony przekonywa o pożytku tego założenia, z drugiey zaś usprawiedliwia zachęcającą ufność, że dobroczynna opieka Nayjaśnieyszek Cesarzowek Jek Mości zawsze jest gotową rozciągać się nad tém wszystkiem, co jest prawdziwie pożytecznem.

"Tak w zeszłym 1835 roku, Cesarzowa Jer Mość, przychylając się do nayuniżeńszey prośby zawiązanego w roku 1834 w Moskwie Rossyyskiego Towarzystwa miłośników ogrodnictwa, Nayłaskawiey zaszczyciła przyjęciem go pod Narwrższą Swą Protekcyą.

"Zakładający się w Tambowie Alexandryński Instytut Szlachetnych Panien, wchodząc do liczby uszczęśliwianych opieką Cesarzowey Jew Mości zakładów, również zaszczycony został temi Naywyższemi względami, które Nayjaśniewsza Pani nie przestaje świadczyć innym zaprowadzeniom, doyrzewającym pod zasłoną dobroczynney Jew troskliwości."

Potém następują oddzielne sprawozdania o każdym zakładzie osóbno. Poczytujemy sobie za obowiązek udzielić naszym czytelnikom wyjątek z tych sprawo-

zdań.

W Instytucie Patryotycznym, w Styczniu 1837 roku znaydowało się: wychowanie 116, pensyonarek 119, z tych podług życzenia rodziców, z przyczyny słabości zdrowia albo dla innych okoliczności, wypuszczono panien 11, przyjęto na nowo 21.

Do roku 1836 znaydowało się w Instytucie 245 wychowanie i pensyonarek. W części szkolney żadnych

odmian niebyło.

Z rozszerzeniem zakładu, dla dogodnieyszego umieszczenia wszystkich jego części uznano za potrzebne,
przykupić część przyległego Instytutowi dziedzińca.
Na tém mieyscu wybudowano niektóre oficyny i budowle gospodarskie, z przybudowaniem przy sali zebrania kilku pokojów, w tey liczbie sali rękodzielniczey
i korytarza do głównego korpusu zabudowania. Tak
zakupienie mieysca, jako i zabudowania uskuteczniono z
własnych summ Instytutu.

VV ogólności pozostałość summ Instytutu do Stycznia 1835 roku wynosiła 649,343 ruble 32 kop., w przychodzie 222,650 r. 95 k., w rozchodzie z zabudowaniami 227,782 r. 44 k.; a zatém na rok 1836 pozostało 644,211 r. 85 k.; w tey liczbie kapitałów nieruchomych znayduje się 509,000 r., i dla złożenia kapitału pensyonowego 4,050

rubli.

Z Domu Pracy w roku 1835 wyszło panien, po ukończeniu wychowania 35, i 5 które nie ukończyły dla słabości zdrowia i życzenia rodziców, w ogóle 40; w tey liczbie znayduje się 20 wychowanic i tyleż pensyonerek. Z liczby wychowanic, które kurs ukończyły, większa część ulokowana jest na obowiązkach staraniem Zwierzchności zakładu. Przy wyyściu dano pannom odznaczającym się pieniężne nagrody i wypłacone im zostały z procentami zarobione przez nich w domu pieniądze, które, w miarę wpływu, wnoszone były do kassy zachowawczey dla przyrostu.

Na mieysce wyszłych w roku 1835 przyjęto wycho-

wanie 16 i pensyonarek 27.

Do stycznia 1856 roku w zakładzie zostawało: wychowanie 72, pensyonarek 128, przy nich 18 dozorczyń, nauczycielów 11, medyków 2, oficyalistów 2, służących płci obojey 58. W porównaniu do r. 1834 wychowanie i pensyonarek przybyło 2, pepinierka 1 i służąca 1.

VV części naukowey odmian żadnych nie zaszło, oprócz, że mieysce jednego zmarłego nauczyciela objął

drugi

W przeciągu roku 1835 było w przychodzie wszystkich summ: pozostałych z r. 1834, 659,326 r. 66 k.; nowo weszłych 114,832 rubli 16 k.; w rozchodzie łącząc znaczne wydatki na odnowy, 125,310 r. 79 k.; w pozostałości: przy końcu roku 1836, 638,848 r. 3 k.; w tey liczbie kapitałów nietykalnych 633,746 r. 43 k.

Złożone Nayjaśniewszey Cesarzowey Jey Mośce przez Radę Towarzystwa Patryotycznego, naypoddańsze sprawozdanie o działaniach i summach przekonywa, że towarzystwo to, co rok nabywa nowych śrzodków dla powiększenia dobroczynnych swoich działań.

Sam początek roku 1835 był już oznamionowany dwóma pamiętnemi i chlubnemi dla Towarzystwa wy-

KURYER LITEWSKI Nº 30. 1837 литовский въстникъ. № 30.

Общества событіями. Ен Императорскому Величеству благоугодно было удостоить Высочайшимъ присутствіемъ Своимъ открытіе вновь учрежденной школы для бъдныхъ дътей женскаго пола въ новой части города, Октенской (при какомъ случат отъ Ея Величества пожаловано школъ единовременное пособіе, и Всемилостивьйшій подарокъ Коммиссару Общества, за пожертвование имъ разныхъ вещей для обзаведенія), а вольдь за тьмъ возложить на Ев Им-Высочество Великую Княжну МАРПО НИКОЛАЕВНУ звание Дъйствительнаго Члена Совъта, съ обязанностями онаго и съ поручениемъ Ея въдънію школы для бъдныхъ Петербургской части.

Данный любителями музыки, по вызову Общества, концертъ, удостоенный Высочайшаго присутствія Ихъ Императорскихъ Величествь, служа источникомъ значительнаго дохода, доставилъ способъ къ умножению числа воспитанницъ бо, т. е. въ каждой школь по пяти, и сверхъ того принято Обществомъ на свое иждивение шесть пенсионерокъ. Въ то же времи надзирательницамъ сдълана прибавка

къ жалованью.

Въ 1834 году число Членовъ Общества увеличилось значительно; но 1835 годъ въ семъ отношени превосходить всв прочіе. На міста выбывшихь 5-хъ Дъйствительныхъ Членовъ, утверждены столь-ко же другихъ. Почетныхъ членовъ вступило 10,

и 2 съ званіемъ благотворителей.

По представленію Совета о необходимости вы-бирать для Действительныхъ Членовъ Помощницъ, могущихъ во время ихъ отсутствія или болезни, управлять школами съ правомъ присутствовать въ засъданіяхъ, Ея Императорскому Величеству благоугодно было, въ дополнение къ Уставу, постановить сте правиломъ въ тъхъ случаяхъ, когда Совътъ признаеть за нужное и получить согласте отъ лица, допускаемаго къ засъданію.

Въ 12-ти школахъ Патріотическаго Общества

находилось воспитанницъ:

а) Приходящихъ 240, следовательно 60 более,

нежели въ 1834 году;

b) Пенсіонерокъ: Государя Императора 1, Государыни Императрицы 17, Ихъ Императорскихъ Высочествъ 10, Общества 23, частныхъ Благотворителей 34, и того 85; а всего воспитанниць и пенсіо-нерокъ 325. Изь нихъ были выпущены семь пенсіонерокъ. На мъста ихъ помъщены другія. При выпускъ выдано тъмъ и другимъ въ пособіе до 2,650 руб.

Лотерея, составленная попеченіями Членовъ Общества изъ работь воспитывающихся въ пиолахъ дъвицъ и вещей пожертвованныхъ, доставила 2,110 р. болъе нежели въ 1834 году, а именно 6,465 руб.

За проданныя рукодълія и работы всякаго рода выручено 7,543 руб. 26 коп., въ остаткъ отъ 1834 года 96,075 руб 52 коп., въ приходъ 60,302 руб. 54 коп., въ расходъ употреблено 47,352 руб. 79 коп.

За тымь вы остаткы къ 1836 году 109,025 руб.

27 коп.

Въ истекшемъ 1835 году Государь Императорь, удостоивь Полтавской Институть Высочайшаго посъщенія, Всемилостивтише соизволиль одобрить найденные въ семъ заведении устройство и порядокъ.

Последованиее въ ономь съ 1830 по 1831 годъ переобразование учебной части, требовало временно измъненія въ срокахъ выпусковъ воспитанницъ, окончившихъ въ семь Институтъ воспитание. Вмъсто трехлътнихъ выпуски допущены были чрезъ каж-дые два года; но въ 1835 году признано уже возможнымъ возстановить прежніе трехлетніе выпуски, съ раздъленіемъ восвитанниць и пенсіонерокъ на два возраста, сообразно порядку, въ Уставъ Института изображенному.

Мара сія, съ Высочайшаго Его Имнераторскаго Величества соизволенія, приведена въ дъйствіе, со всевозможнымъ соблюдениемъ пользы учащихся. Али совершенія же оной съ большею удобностію, назначенный въ 1835 году выпускъ отсрочень до настоящаго 1836 года, при семь предоставлено было родственникамъ воспитывающихся въ Институть дъвиць оставить ихъ до назначеннаго срока, или взять

на свое попечение, не ожидая выпуска.

На семъ основании въ 1835 году выпущено только 5 воспитавниць и 9 пенсіонерокь, а на мъста ихъ вновь принято 3 воспитанниць и 14 пенсіонерокъ. За тъмъ изъ 101 воспитанницы къ 1836 году оставалось 99, а пенсіонерокъ прибавилось 5. Тъхъ и другихъ было 154 дъвицы и сверхъ того на счетъ экономіи содержимыхъ 11, всего 165. Всего на содержаніи Института къ 1835 году было 276 человъкъ, къ 1836 году число сїє увеличилось до 288 чедовъкъ.

Сь перемѣною учебнаго порядка и умножениемь

padkami. Navjaśnieyszey Cesarzowey Jey Mości podobało się uszczęśliwić swą obecnością otwarcie nowo urządzoney szkoły dla dzieci ubogich płci żeńskiey, w nowey części miasta, Ochtyńskiey (przytém zdarzeniu Nay-JAŚNIEYSZA PANI ofiarowała szkole jednorazowe wsparcie, i Nayłaskawiey udzieliła podarunek Kommisarzowi Towarzystwa, za ofiarowanie przezeń różnych rzeczy na pierwsze zaprowadzenie), i potém mianować Jer Cesarską Wysokość Wielką Xieżniczke MARYĄ NIKO-ŁAJEWNE Rzeczywistym Członkiem Rady, z jego obowiązkami i z poruczeniem Jer wiedzy szkołę dla ubogich wydziału Petersburskiego.

Dany przez amatorów muzyki, na wezwanie To-warzystwa, koncert, zaszczycony Naywyższą obecnością NAYJAŚNIEYSZYCH CESARSTWA ICH Mość, będąc źrzódłem znacznego dochodu, podał możność do powiększenia liczby wychowannie w liczbie 60, to jest: w każdey szkole po 5 i nadto wzięto przez Towarzystwo na swóy koszt sześć pensyonarek. W tymże czasie dozorczyniom uczyniono dodatek do płacy.

W roku 1834 liczba Członków Towarzystwa znacznie się powiększyła; ale rok 1835 przewyższa w tym względzie wszystkie inne. Na mieyscu wybyłych trzech Rzeczywistych Członków, utwierdzono tyleż innych. Członków Honorowych weszło 10, a dwóch z

nazwaniem Dobrodziejów

Po przedstawieniu Rady o konieczney potrzebie obierania dla Czynnych Członków Pomocnie, mogących podczas ich nieobecności albo choroby, zarządzać szkołami z prawem znaydowania się na posiedzeniach, NAYJAŚNIEYSZEY CESARZOWEY JEY Mości podobało się, na dopełnienie do ustawy, postanowić to za prawidło w tych zdarzeniach, kiedy Rada uzna potrzebę i otrzyma zgodzenie się osoby, wezwaney do zasiadania.

W 12-tu szkołach Towarzystwa Patryotycznego znaydowało się wychowanie:

a) Przychodzących 240, a zatém 60 więcey, jak w

roku 1834;

b) Pensyonarek: Cesarza Jego Mości 1, Cesarzo-wey Jev Mości 17, Ich Cesarskich Wysokości 10, Towarzystwa 23, prywatnych Dobrodziejów 34, w ogóle 85; a wychowanic i pensyonarek w ogóle 525. Z tych wyszło pensyonarek siedm. Mieysca ich zajęły inne. Przy wyyściu wydano tym i owym wsparcia do 2,650 rubli.

Loterya, złożona staraniem Członków Towarzystwa z robot Panien w szkołach uczących się i z rzeczy

ofiarowanych, przyniosła 2,110 r. więcey, jak wroku 1834, a mianowicie 6,465 rubli.

Za przedane rękodzieła i roboty wszelkiego rodzaju wzięto 7,543 r. 26 k, pozostało z roku 1834-go, 96,075 r. 52 k., przybyło 60,302 r. 54 k., użyto na wydatki 47,352 r. 79 k.

A zatém pozostało narok 1836-ty 109,025 r. 27 k.

W roku przeszłym 1835 Cesarz Jego Mość, udarowawszy Instytut Połtawski Naywyższém odwiedzeniem, Nayłaskawiey raczył pochwalić znalezione w tem

zakładzie urządzenie i porządek.

Zaprowadzone w nim od roku 1830 do 1831 nowe urządzenie części szkolney potrzebowało czasowie odmiany terminów wychodzenia wychowanie, które ukoń-czyły w tym instytucie nauki. Zamiast có trzy lata, dozwalano wychodzić z Instytutu codwa lata, ale w roku 1835 uznano juž rzeczą możną przywrócić dawnieysze trzyletnie wypuszczenia, z rozdzieleniem wychowanic i pensyonarek na dwa oddziały podług wieku, zgodnie z porządkiem, w Ustawie Instytutu opi-

Ten śrzodek, z Naywyższego Jego Gesarskiev Mości dozwolenia, przyprowadzony został do skutku z po-strzeganiem o ile można korzyści uczących się. Dla wykonania zaś go z wielką dogodnością, naznaczone na rok 1835 wyyście zostało odroczone do roku 1836, przytém dozwolono było familii uczących się w Instytucie panien, zostawić ich do naznaczonego terminu, lub nieo-

czekując wyyścia wziąć je pod swoję opiekę.

Na tey osnowie w roku 1835 wyszło tylko 5 wychowanic i g pensyonarek, a na ich mieysce przyjęto 5 wychowanice i 14 pensyonarek. A zatém ze 101 wychowanic na rok 1836 pozostato 99, a pensyonarek dodano 5. Jednych i drugich było 154 panien i nadto na rachunek ekonomii utrzymywano 11, w ogóle 165. W ogóle na utrzymaniu Instytutu w roku 1835 było 276 osób, a na rok 1836 liczba ta powiększyła się do

1837 - KURYER LITEWSKI Nº 30. ЛИТОВСКІЙ ВЪСТНИКЪ. № 30.

противъ первоначальнаго штата числа учащихся, признано необходимымъ и въ 1835 году прибавить суммы на некоторыя статьи расходовь, особенно по

Въ следствие чего составлено дополнительное росписание издержекъ, утвержденное Ея Величествомъ, на одинъ только годъ, то есть по 1-е Гюля настоящаго, и въто же время поручено Совъту сообразить и представить на Высочайшет усмотрение проекть новаго штата для Полтавскаго Института, сь подробнымъ исчислениемь необходимыхъ расходовъ на содержание встхъ частей сего заведения, но съ тъмъ, чтобы исчисление это соотвътствовало какъ главнымъ основаніямъ Высочайше утвержденнаго въ 1828 году Положенія о Полтавскомъ Институть, такъ и нынашнимъ потребностямъ, не выходя изъ пределовь положительныхъ доходовь онаго.

Состоявшимся въ 6 день Апреля 1835 года Мо-сковскому Опекунскому Совету Высочайнимъ указомъ повельно: на содержание Полтавскаго Института благородныхъ дъвицъ отчислить изъ прибылей Московскаго Опекунскаго Совъта 250 т. рублей, и проценты съ онаго отнускать въ заменъ соответствующей части суммь, кои Полтавскій Институть получаль оть Приказовь Общественнаго Призранія: Кіевскаго, Волынскаго и Подольскаго, и которыя, по случаю учрежденія Кіевскаго Института, обра-

щаются на содержание сего последняго.

При Высочайшемъ посъщени Полтавскаго Института, Всемилостивъйше пожаловано оному Госудачемъ Императоромъ 200 жельзныхъ кроватей, кон были заказаны въ С. Петербурга и доставлены уже въ Полтаву на счетъ Кабинета Его Импегаторскаго

По неоскудъваемымъ щедротамъ Государя Императора къ сему заведенію и по ходатайству Августъйшей Покровительницы онаго, Государыни Императрицы, Его Величеству благоугодно было Высочайше утвердить положение Комитета Гг. Министровь, чтобъ Полтавскій Приказь Общественнаго Призранія уплачиваль проценты на такія собственно оть Полтанскаго Института благородных в даниць присылаемыя суммы, кои будуть въ Приказъ неменье 6 мысицевы.

Суммъ къ 1-му Января 1835 года состояло 35,356 р. 13 к., въ приходъ поступило (со включениемъ капитала, числящагося въ Московскомъ Опежунскомъ Совътъ, 250 т. р.) 362,978 р. 27 к., въ рас-жодъ употреблено 115,773 р. 70 к., за тъмъ въ о-статкъ къ 1836 году 280,560 р. 70 к. Въ Московскомъ Домъ Трудолюбія въ 1855 го-

ду никакихъ перемънъ непроизошло. Выпущено ожончившихъ положенный курсь ученія 10 воспи-танниць и 3 пенсіонерки, всего 13 дівиць, въ томъ числю одна изъ числа воспитывавшихся на счеть капитала, пожертвованнаго Казначеемъ Дома Трудолюбів, Надворнымъ Советникомъ Губинымъ, получившая изъ особой суммы, ими же пожертвованной, въ награждение 1,935 р. 50 к., которые внесены въ Сохранную Казну Опекунскаго Совъта Московскаго Воспитательнаго Дома, для обращения изъ про-центовь до выхода ся въ замужство. Изъ назначенныхъ къ выпуску воспитанницъ, двъ по отличнымъ способностимь оставлены въ Домъ пепиньерками, а прочія пристроены къ мѣстамъ въ разныя должности. Вновь поступило воспитанницъ то и пенсіоне-

рокъ 2; для рисовальнаго класса прибавленъ 1 учи-

Московские 1-й гильдии купцы Николай Борисовъ Ревинъ и Өедоръ Алексвевъ Ярцовъ, ревнуя къ пользамъ Дома Трудолюбія, изъявили желаніе съ 1-го Января 1835 года, въ продолжение трехъ латъ, ставить ежегодно для сего заведения потребную пропорцію жлаба: муки 1,600 пудь, крупь 50 и овса 70 четвертей, безъ всякой платы. И сверхъ того они же принесли оному въ даръ столовое серебро, а именно: ковшей 10, большихъ дожекъ 10 и обыкновенныхъ ложекъ 138.

О сихъ пожертвованіяхъ Совьть Московскаго Дома Трудолюбія имель счастіє довести до Высочайшаго свъдънія Государыни Императрицы и удостоился получить Высочаншев одобрение на распоряженіе, имъ учиненное къ принятію оныхъ, съ изъявленіемъ Гг. Ревину и Ярцову Высочайшаго благоволенія за приношеніе въ пользу покровительствуемаго Ен Величествомъ учебнаго заведенія.

Къ 1 Января 1836 года состоило въ Московскомъ Домъ Трудолюбія воспитанниць 50, пенсіонерокь 51, пенсіонерокь, поступившихь изъ бывшаго Холернаго заведенія, за коихъ вносится только половина платы — 9, всего 110. Всего на содержаніи Дома, со включениемъ должностныхъ лиць, было 169

w porównaniu do pierwszego etatu liczby uczących się, uznano konieczném i na rok 1835 dodadź summę na niektóre artykuły wydatków szczególniey co do części nau-

Na skutek tego, ułożone dodatkowe rozpisanie wy-

datków, zostało utwierdzone przez Navjaśnierszą Pa-NIA najeden tylko rok, to jest: do 1 go Lipca roku teraźnieyszego i w tymże czasie polecono Radzie ułożyć i podadz na Naywyższą uwagę projekt nowego etatu dla Instytutu Połtawskiego, ze szczegółowem wyliczeniem koniecznie potrzebnych wydatków na utrzymanie wszystkich części tego zakładu, z tem jednak zastrzeženiem, ižby to wyliczenie było odpowiednie tak głównym zasadom Narwyżer zatwierdzoney w roku 1828 Ustawy o Instytucie Połtawskim, jakoteż i terażnieyszym potrzebom, nie wykraczając z granic przeznaczonych na to dochodów.

Przez nastały dnia 6-go Kwietnia 1835 roku do Moskiewskiey Rady Opiekuńczey Naywyższy Ukaz rozkazano: na utrzymywanie Połtawskiego Instytutu Szlachetnych Panien odliczyć z dochodów Moskiewskiey Rady Opiekuńczey 250,000 rubli, a procenta od tey summy wydawać w zamian odpowiedniey części summ, które Instytut Połtawski pobierał od Urzędow Powszechnego Opatrzenia: Kijowskiego, Wołyńskiego i Podol-skiego, i które, z przyczyny założenia Instytutu Kijowskiego, obracają się na utrzymanie tego ostatniego.

Przy Naywyższym odwiedzeniu Instytutu Połtawskiego, Nayłaskawiey ofiarowano mu przez Cesarza Je-60 Mości 200 żelaznych łóżek, które były zamówione w S. Petersburgu i są już przesłane do Połtawy ko-sztem Gabinetu Navjaśnierszego Cesarza Jego Mości.

Z nieustannych szczodrobliwości Navjaśnierszego Pana, wylewanych na ten zakład, i za staraniem Naviaśnierszer jego Opiekunki, Cesarzower Jer Mości, Cesarz Jego Mość raczył Naywyżer utwierdzić postanowienie Komitetu PP. Ministrów, ażeby Połtawski Urząd Powszechnego Opatrzenia wypłacał procenta od tych właściwie przez Instytut Połtawski Szlachetnych Panien summ przysyłanych, które będą zostawały w Urzędzie Powszechnego Opatrzenia niemniey jak przez 6 miesięcy.

Summy do 1-go Stycznia 1835 roku wynosiły 33,356 r. 13 k., wpłynęto przychodu (łącząc do tego kapital, liczący się w Moskiewskiey Radzie Opiekuńczey, 250,000 r.) 362,978 r. 97 k., użyto na wydatki 115,773 r. 70 k., a zatém na rok 1836 pozostaje 280,560 r. 70 k.

W Moskiewskim Domu Pracy w roku 1835 žadnych odmian niezaszło. Wychowanic, które ukończyły naznaczony kurs nauk, wyszło io, a pensyonarek 3, w ogóle panien 13, w tey liczbie jedna z liczby wychowujących się na rachunek kapitału, ofiarowanego przez Kassyera Domu Pracy, Radzcy Dworu Hubina, otrzymała z summy osobney, także przezeń ofiarowaney, w nagrode 1,935 r. 50 k.; pieniądze te wniesione zostały do Zachowawczey Kassy Moskiewskiey Rady Opiekuńczey Domu Wychowania, dla procentowania do czasu wyyścia jey za mąż. Z naznaczonych do wyyścia wychowanie, dwie dla odznaczających się zdolności zostawione zostały w domu jako pepinierki, a inne wystarano się umieścić na rozmaitych bowią-

Na nowo weszło wychowanie 10, a pensyonarek 2; do klassy rysunku dodano jednego nauczyciela.

Moskiewscy 1-ey gildy kupcy Mikołay Borysow Rewin i Teodor Alexiejew Jarców, dla okazania gorli-wości ku pożytkom Domu Pracy, oświadczyli chęć od 1-go Stycznia 1855-go roku, przez trzy lata, do-starczać co rok temu zakładowi potrzebną ilość zboża: maki 1,600 pudów, krup 50 i owsa 70 czetwierti, bez-I nadto złożyli mu w darze stołowe srebro, jako to: łyżek wazowych 10, półmiskowych 10 i zwyczay-

O tych ofiarach Rada Moskiewskiego Domu Pracy miała szczęście doprowadzać do NAYWYŻSZEY wiadomości Cesarzowey Jey Mości i miała zaszczyt otrzymać NAYWYższą aprobacyą rozporządzenia przez Rade uczynionego do ich przyjęcia, z oświadczeniem PP. Rewinowi i Jarcowu Naywyższego zadowolenia za uczyniona ofiare na rzecz szkolnego zakładu, pod Opieką Nav-JAŚNIEYSZEY PANI zostającego.

Do 1-go Stycznia 1856 roku w Moskiewskim Domu Pracy wychowanie było 50, pensyonarek 51, pensyonarek, wesztych z byłego Cholerycznego zaprowadzenia, za które daje się tylko połowa płacy- 9, w ogóle 110. W ogóle na utrzymaniu domu, licząc do

tego osoby obowiązkowe, było osób 169.

1837 - KURYER LITEWSKI. Nº 30. ЛИТОВСКІЙ ВЪСТНИКЪ. № 30.

Прошлогодній остатокъ суммъ составляль 352,956 р. 80 к., таковой же къ Январю 1836 года простирается до 330,252 р. 442 к. Къ сему следуеть присовокупить проценты на капиталь, обращающийся въ Сохранной Казив, коихъ причитается по 1-е Января 1856 93,553 р. 53 к.; а всего въ остаткъ къ 1856 году 443,805 р. 97½ к.

Изь представленнаго Государын Императряца отчета Симбирскаго Общества Христіанскаго милосердія и при ономъ дома Трудолюбія за 1835 годъ явствуеть, что Общество, при ограниченныхъ способахъ, продолжаетъ благотворительныя свои дъйствія оказавъ въ прошломъ году пособіе до 50 бъднымъ семействамъ, изъ коихъ 8 получаютъ постоянное вспоможение.

Остатокъ суммъ къ 1835 году составляль 9,921 р. 90 к., таковой же остатокъ въ 1836 году прости-

рается до 10,166 р. 60 к.

Капиталь сей, на основании Высочайшаго повельнія Государыни Императрицы, въ минувшемъ году последовавшаго, о соединении суммъ Общества съ капиталомъ Дома Трудолюбія, для составленія по онымъ на будущее время общей отчетности, показанъ ниже сего, въ совокупности съ капиталомъ означеннаго заведенія.

Но главивище попечение Совъта было обращено на состоящее въ въдънія онаго училище. Въ 1835 въ семъ заведения находилось: пенсионерокъ Ея Императорскаго Величества 2; на иждивении Благотворителей 6, и воспитания при штатных 12.

Вь теченіе 1835 года выпущены изъ Дома 2 пенсіонерки Ея Величества и 2 воспитанницы; вакансіи ихъ заміщены другими; за тъмъ число вос-питанниць и пенсіонерокъ къ 1836 году состоить

По ходатайству Главной Попечительницы сего заведенія, воспитанницы Симбирскаго Дома Трудолюбія, получивъ предварительное разрышеніе на поднесенте Ен Императорскому Величеству опыта ихъ трудовь, имъли счастіе удостоиться принятія ихъ издвлія, за которыя, при Всемилостивъйшемь одобреніи работы, пожаловано отъ Ел Величества трудившимся боо руб.

Капиталь Дома Трудолюбія въ 1835 году состояль вь 67,480 р. 40 к., таковой же къ 1836 году составляеть до 74,255 р. 61 к., а въ совокупности съ вышепоказаннымь остаткомь капиталь Общества и Дома Трудолюбія состоить нынь въ 84,422 р. 21 к.

(Оконгание впредь.) - Требованія на жлабь въ Саверную Америку оживили торговлю онымъ въ южныхъ портахъ Европы, что въроятно будеть имъть благопріятное вліяніе на заграничный сбыть Черноморскаго хлаба. Изъ Марсели, отъ 8-го Марта н. ст., пишутъ, что сь 1-го Января доставлено туда изь нашихъ портовъ 49,854 четверти пшеницы, и что четыре груза отправлены въ Соединенные Штаты. На складкъ, несплаченнаго пошлиною иностраннаго жлаба ималось 55,000, а въ городъ запасы составляли 32,500 че-твертей. Извъстно, что по Французскому тарифу, иностранный хлабь допускается на потребление только вь такомъ случав, когда окажется неурожай, и продажныя цьиы возвысятся свыше уставныхъ, которые опредълены закономъ 15-го Апръля 1832 года. Иностранный хльбъ остается въ Марсели на складкъ, въ ожиданіи, пока цъны возвысятся, дабы обратить его на внутреннее потребление, или же пока представится благопріятный случай къ вывозу онаго въ другія мъста. - Со времени завоеванія Французами Алжира, и начатой тамъ съ нъкоторымь успъхомъ колонизаціи, вывозь изъ Марсели хльба вь это владъние сделался постояннымь и конечно будеть возрастать. Нован экспедиція Французскихъ войскъ еще увеличить потребность тамь въ жизненныхъ припасахъ, и должно полагать, что не только въ нынъшнемъ году, но еще болъе на будущее время, Алжиръ откроетъ прямой истокъ для Черноморскаго хльба, который можно будеть отправлять туда изь нашихъ южныхъ портовъ и безъ участія Марсельскаго купечества. (К. Г.)

Рига, 11-го Марта. Влагословенный, въ большей части Россіи, урожай въ 1836 году, имъль въ здъшней губерніи уташительныя посладствія. По закрытій навигацій появились уже, прежде наступленія зимняго пути, длинные обозы съ льномъ новаго сбора; зимніе подвозы льна, пеньки, продолжались успъшно; съ Ревраля 1837 года, они еще увеличились; кромъ этихъ продуктовь, доставлялось значительное количество хльба, такъ, что предстоящая навигація объщаеть, по многимъ расчетамъ, большія торговыя выгоды. Отечественныхъ товаровь заготовлено, для отправле- zych za granicę przygotowano sowicie; ceny na licene

Przesztoroczna pozostał ść summ wynosiła 352,956 r. 80 k., taž do i Stycznia 1836 roku wynosiła do 350,252 r. 44½ k. Do tego naležy dodadź procenta od kapitału, będącego w Kassie Zachowawczey, których liczy się do 1 Stycznia 1836 roku 93,553 r. 53 k.; w ogóle pozostałości na rok 1836 443,805 r. 971 k.

Z podanego Navjaśnievszev Cesarzowev Jev Mo-ści sprawozdania Simbirskiego Towarzystwa Chrze-ściańskiego Miłosierdzia i przy nim Domu Pracy za rok 1835 okazuje się, iż Towarzystwo, obok ograniezonych śrzodków, postępuje w dobroczynnych swoich działaniach, wyświadczywszy w przesztym roku pomoc do 50 ubogim familiom, z których 8 stałe pohiera wsparcie.

Pozostałość summ w roku 1835 wynosiła 9,921 r. go k., tež pozostatość na rok 1836 wynosi do 10,166 r.

Kapitał ten, na osnowie Naywyższego rozkazu Ce-SARZOWEY JEY Mosci, w roku zesztym nastałego, o połączeniu summ Towarzystwa z kapitałem Domu Pradla ułożenia z niego na czas przyszły ogólnego rachunku, nižey tu wykazany, łącznie z kapitałem pomienionego zakładu.

Aległównieysze staranie Rady było zwrócone na zostającą pod jego wiedzą szkołę. W roku 1835 w tym zakładzie znaj dowało się: pensyonarek Nayjaśniewszer Cesanzowey Jey Mości 2; na koszcie Dobrodziejów 6, i wychowanie etatowych 12.

W ciągu roku 1835 wyszło z domu pensyonarek NAYJAŚNIEYSZEY PANI 2 i wychowanie 2; mieysca ich zajęły inne; a zatém liczba wychowanie i pensyonarek na

rok 1836 jest takaž.

Za staraniem Główney Kuratorki tego zakładu, wychowanice Simbirskiego Domu Pracowitości otrzymawszy poprzednicze dozwolenie na złożenie Navjaśnieyszer Cesarzower Jer Mości proby ich zatrudnień, miały szczęście bydź udarowanemi przyjęciem ich robot, za które przy Naymiłościwszem pochwaleniu robo-ty, ofiarowano przez Nayjaśniewszą Panią pracującym

Kapitał Domu Pracy w roku 1835 wynosił 67,480 rubli 40 k., w roku 1836 wynosił do 74,255 rubli 61 k., a łącznie z wyżey pomienioną pozostałością kapitał Towarzystwa i Domu Pracy wynosi teraz 84,422 rubli

(Dalszy ciąg nastąpi.)

- Potrzebowania zboża do Ameryki Północney ożyo wiły handel niem w południowych portach Europy, czapewne będzie miało pomyślny wpływ na odbyt za graniczny zboża Czarnomorskiego. Z Marsylii pod d. 8 Marca n. s. donoszą, iż od 1 go Stycznia przywiezio-no tam z naszych portów 49,854 czetwierti pszenicy-i że cztéry ładunki posłano do Stanów Zjednoczonych, Zboža zagranicznego, za które nie opłacono jeszcze cła, było na składzie 35,000, a w mieście zapasy wynosiły 52,500 czetwierti. Wiadomo, że podług taryffy Francuzkiey, zboże zagraniczne dozwala się do potrzebowania w tém tylko zdarzeniu, kiedy okaże się nieurodzay i ceny przedażne podniosą się wyżey nad ustano-wione prawem 15-go Kwietnia 1852 roku. Zboże zagraniczne pozostaje w Marsylii na składzie, w oczekiwaniu, nim się podniosą ceny, ażeby je obrócić na wewnętrzne użycie, albo nim się nie zdarzy pomyślna pora dla wywiezienia go do innych mieysc .-Od czasu podbicia przez Francuzow Algieru, i rozpo-ezętey tam z pewném powodzeniem kolonizacyi, wy-wóz zboża z Marsylii do tego kraju zaczął bydź stałym, i zapewne hędzie coraż wzrastał. Nowa wypra-wa woysk Francuzkich powiększy jeszcze potrzebę za-pasów żywności, i należy mniemać, że nie tylko w tym roku, ale jeszcze więcey w czasie przyszłym, Algier otworzy prosty odbyt zboża Czarnomorskiego, które mo-żna będzie wysyłać tam z południowych naszych portów i bez pośrzednictwa kupców Marsylskich. (G. H.)

Ryga, 11-go Marca. Błogosławiony w większey części Rossyi urodzay ernii pomyślne skut-1836 roku miał w tuteyszey Gu Po zamknięciu żeglugi zjawiły się, jeszcze przed sanna drogą długie cugi furmanek ze lnem nowego zbioru. Zimowe transporta lnu, pieńki, siemienia i różnego zboża trwały pomyślnie; od Lutego 1837 roku, one się jeszcze pomnożyły; prócz tych produktów, podwożono znaczne ilości zboża tak, że blizko już następująca żegluga obiecuje, z wielu wyrachowań, wielkie handlowe korzyści. Krajowych towarów, przeznaczo-

ЛИТОВСКІЙ ВЪСТНИКЪ №. 30. 1837 -KURYER LITEWSKI. Nº 30.

нія за границу, довольно; ціны на многіе иностранные товары, въ следстве новой тарифной росписи, должны понизиться, и вообще по разръшению къ при-

возу многихъ товаровъ, торговля оживится.

Судя по теплой зимъ, продолжавшейся до половины минувшаго Февраля, завсь полагали, что навигація 1837 года должна начаться не позже прошлогодней (10-го Марта); между тъмъ, холодная погода и спъга, начавшиеся съ Марта, заставляють теперь думать, что рака Двина, имающая нына безь того толстый ледь, не скоро вскроется, и ожидать кораблей въ Рыгу, прежде Апръля, едва ли можно (К. Г.)

иностранныя извъстія.

И т A л ї я. Римъ, 28-го Марта.

Его Императорсков Высочество Россійскій Великій Князь МИХАИЛЪ вчера ночью вывхаль въ

Неаполь, 23-го Марта.

Сегодня, т. е. въ Великій Четвергъ была по обыкновенію большая процессія. ИИ. ВВ. Король и Королева, Королева мать, также вст Принцы и Принцессы сопровождали оную пъшкомъ. Въ этотъ день они посъщали гробъ Спасителя, въ пити различныхъ церквахъ въ сопровождении всего придворнаго штата и корпуса офицеровъ. Сегодня и завтра будутъ праздновать здась совершенно особеннымъ образомъ и ни одна повозка, какого бы рода она ни была, не смъеть появиться на улицахъ, гдв господствуеть мертвая тишина. Женщины всв одъваются въ черное платье съ бълыми покровами на головахъ и мущины по большой части выбирають черное платье, чтобы праздновать, какъ сладуетъ воспоминание сего дня. Въ Великую Пятницу собирается вся знать на большую улицу Толедо, на которой господствуеть совершенное безмольйе, и тамъ прогуливается, и это здъсь тымь поразительные, что вы остальные 365 дней года богатые неходять пішкомь, если не вь городь, то вь загородныхъ прогулкахъ, да и тамъ ръдко. Погода постоянно дурна, сопровождается сильнымъ вътромъ Сирокко съ дождемъ и градомъ. Несмотря на то въ нашемъ городъ на здоровье не жалуются. Снъгъ на окрестныхъ горахъ ужъ со всемъ было стаялъ, но его опять выпало въ прошлую ночь такъ много, что Везувій покрыть имъ почти до Рессины-въ такое время года, когда все начинаеть зеленьть. (A. P. S. Z.)

> Пруссія. Берлина, 12-го Апреля.

Князь Друцкій-Любецскій прибывшій сюда изъ Парижа, пробывъ накоторое время въ здашней столиць, отправился въ дальный шій путь въ С. Петербурги.

Опоздавшія уже два дня почты изъ Саверо-Западной Германіи, и сего дня еще не прибыли, почему мы не имъемъ извъстій изъ Вестфаліи и Рейнскихъ провинцій, также изъ Белгіи и Франціи, а равно изъ Брунсвика, Ганновера, Бремена, Гамбурга, и даже изъ Англіи. По донесеніямь съ Мекленбургской границы, на пути въ Гамбургъ сиъгъ лежить оть 6 до 8 фут. глубины, а вь техъ местахъ куда нанесень вътромъ, еще глубже. Въ Галлъ безпрерывно шель сныть съ 7 до 9 ч. с. м., а по письмамь изь Эрфурга и Вейсенфельса, доставленнымъ вчера экстра-почтою, по тамопинимъ дорогамъ можно только протхать съ большимъ трудомъ; между твмъ вь окрестностяхь Турингена небыло столь глубокихъ сивговъ какъ въ окрестностяхъ Гарца. Ожидаемая сегодия Магдебургская экстра-почта, хотя прибыла, но недоставила никакихъ писемъ посылаемыхъ обыковенно чрезъ Магдебургъ. Гамбургская конная почта отъ 7 Апраля, которой ожидали еще третьяго дня утромъ, прибыла сегодня по полудни; также неполучена и Кенигсбергская почта, и потому можно догадываться, что и восточная часть Королевства не свободна отъ снъга. Изъ Штетина отъ 9 Апр. увъдомляють, что уже другой день при бурной погодъ идеть сныть, и вода на Одеры чрезвычайно поднялась. Только изъ Силезіи и Юго-Западныхъ странъ почты получаются довольно исправно. (G. C.)

> ABCTPIA. Вена, 1-го Апреля.

28 ч. прош. м. выпаль здесь столь глубокой снегь, что можно было, хотя не на долго, вздить въ савяхъ. Императрица воспользовалась этою необыкновенною вь сіе время, прогулкою въ Шенбрунь.

 — Фамилія Карла X, на дняхъ оставляєть Герць; она намерена провести лето въ Кирхбергскомъ двор-

цт близь Ваны. (С. С.)

— И здъсь также какъ въ Лондонъ и Парижъ обнаружился перевъсъ подобно тому какъ въ 1825 и 1832 году. Фабрики жалуются на худой сбыть а всв cudzoziemskie towary, w skutek nowey taryffy, powinny się zniżyć, i w ogólności z powodu dozwolenia przy-wozu wielu dotąd zabronionych towarów, handel się o-

Sądząc z lekkiey zimy, jaka panuje od połowy Lu-tego, mniemano tu, że żegluga 1837 roku, powinna zacząć się nie poźniey od przeszłoroczney, (10 Marca); tymczasem zimna i śniegi, które się od Marca zaczęty, każą teraz rozumieć, że na rzece Dźwinie i bez tego lod gruby, nie prędko się poruszy i niepodobna prawie oczekiwać przybycia okrętów do Rygi przed Kwietniem. (G. H.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

W ROUHY.

Rzym, dnia 28 Marca.

JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI XIAŻE ROSSYYski MICHAŁ, ostatniey nocy wyjechał do Neapolu.

Neapol, 23-go Marca.

Dzisia, jako w Wielki Czwartek, odbyła się zwyczayna wielka processya, za którą szli piesco Królewstwo Ich Mość, Królowa matka, oraz wszyscy Xi429. ta i Xiężniczki. Tegoż dnia odwiedzili Grob Chrystusa w pięciu różnych kościołach w towarzystwie całego dworu i wszystkich oficerów gwardyi. Dzisieyszy i jutrzeyszy dzień, obchodzone tu będą szczególniey-szym sposobem, i żaden pojazd, jakiegobykolwiek był rodzaju, nie hędzie mógł pokazać się na ulicach, na których grobowa panuje cisza. Damy wszystkie czarno ubrane, z białemi welumami, również i mężczyzni po większey części w czarnych sukniach, ażeby godnym spo-sobem uświęcić wielką pamiątkę. VV Wielki Piątek, t.j. jutro, zbiera się zwyczaynie znakomiteza publiczność na ulice Toledo, na którey panuje zupełna ci-chość, i kilka godzin po niey się przechadza, co tu, tém więcev jest uderzającém, że magnaci w pozostałych 363 dniach roku, zgoła tu nie chodzą piechotą, przy-naymniey nie po ulicach, lecz na przechadzkach za miastem, i to bardzo rzadko. - Pogoda ciągle jest przykrą, z mocnym wiatrem Scirocco, obfitym deszczem i częstemi burzami z gradem. Pomimo to, stan zdrowia naszey stolicy jest zaspakajający. Gdy śnieg w górach okolicznych prawie całkiem już stopniał, przeszłey nocy znowu wypadło tyle, że Wezuwiusz aż do samey prawie Resiny nim jest pokryty - w tey porze roku, kiedy wszystko zaczyna zielenieć. (A.P.S.Z.)

PRUSSY.

Berlin, dnia 12 Kwietnia. Xiaże Drucki Lubecki, który przybył tu z Paryża zabawiwszy cokolwiek w tuteyszey stolicy, wyjechał

w dalszą drogę do Petersburga.

Opoźnione już, od dni dwóch poczty z Niemiec północno - zachodnich, dzisia jeszcze nie nadeszły, z którego to powodu jesteśmy pozbawieni wiadomości z Westfalii i Nadreńskich Prowincyy, tudzież z Belgii i Francyi, oraz z Brunswicku, Hannoweru, Bremy, Hamburga, a témeamém i z Anglii. Podług doniesień od granicy Meklenburskiey otrzymanych, na drodze do Hamburga, leżyśnieg na 6 do 8 stop wysoki, a w mieyscach, gdzie przez wiatr nawiany został, jest jeszcze głęb. szy. W Halli podał śnieg bez przerwy od 7 do 9 b. m., a podług listów z Erfartu i Weissenfelsu, przywiezionych wczoray przez pocztę pośpieszną, i tamteysze drogi, z wielką tylko trudnością przebydźmożna było; tymczasem nie były w okolicach Turyogii tak znaczne śniegi, jak w okolicach Harcu. Oczekiwana dziejay magdeburgska poczta pośpieszna (Schnellpost), przybyła wprawdzie, nie przywiozła jednak żadnych korrespondencyy, przez Magdeburg zwykle nadsylanych. Hamburgska poczta konna z dnia 7 Kwietnia, na którą jeszcze pozawczoray rano oczekiwano, przybyła dopiero dziś po południu; nienadeszła podobnież i poczta Królewiecka, co naprowadza na myśl, że i wschodnia część Królestwa nie została wolną od śniegów. Ze Szczecina donoszą pod d. 9 Kwietnia, że już drugi dzień pada śnieg przy burzliwey porze, a woda na Odrze wezbrała nadzwyczaynie wysoko. Ze Szlązka tylko i z okolic południowo-zachodnich, nadchodzą dosyć regularnie poczty. ¿(G.G.)

AUSTRYA. Wieden, dnia 1 Kwietnia.

Dnia 28 z. m. spadł śnieg tak znaczny, że można było odbydź po acz krótką przejażdźką sanną. Cesarzowa Jmć użyła tey, rzadkiey o tym czasie, zabawy, w Schönbrunn.

- Rodzina Karola X, opuszcza Gorycyą w tych dniach; zamiarem jey jest przepedzić lato w zamku Kirchberg nie daleko Wiednia. (G. C.)

- Równie i u nas jak w Londynie i Paryžu okazało się przesilenie, zupełnie podobne jak w latach 1825 i 1832. Fabryki uskaržają się na zły odbyt, i wszystkie

ЛИТОВСКІЙ ВЪСТНИКЪ. № 30. — 1837 — KURYER LITEWSKI. Nº 30.

произведения особенно, шерсть, понизились въ цана. Въ шелку, индиго и красильных в товаракь потераны значительный суммы. Изъ Трїеста и Праги получены весьма печальныя извъстія, и у насъ съ большимъ без-покойствіемъ ожидають банкротства. — Трудно найти свойственную причину сему недостатку кредита, который хуже и разорительные двиствуеть на торговый классь, нежели всякій недостатокь денегь. — Несомнительно, что нашь банковый институть и въ сіи времена значительныя окажеть пособія купечеству и торговль, между тыть при столь общемы перевороть всяхь торговыхь дель, какой происходить теперь, потрисение слишкомъ чувствительно, и только со временемъ можно ожидать улучшений. Всв внутреннія торги, 3 уже місяца такь бідны, что съ точностію и думать нельзя, чтобы въ столицу, гдъ устроивается весь денежный обороть монархіи, наступиль обратный прибыть наличныхъ средствъ.

Въ классическомъ своемъ сочинении о Греции, Тирих в говорить, какъ трудно писателямь иметь вліяніе на націю, большая половина которой необразова-

на, друган же образована въ высшей степени. Трізетз, 29 ео Марта. По причинъ неблагопріятных в извъстій изъ Лондона, произошла большая остановка въ оборотахъ. Опасаются еще большихъ бъдствій и каждый хочеть лучше переждать, нежели безразсудно подвергаться опасностамъ. Связи съ Египтомъ ежедневно увеличиваются, и если такъ будеть продолжаться, то Тріесть сделается складочнымъ местомъ всехъ продуктовь, которыя изъ той земли доставляются въ Европу.

Вь Италіи большой энтузіазмъ къ устройству жельзныхъ дорогъ; ни одна земля не склонна столько къ подобному сообщению какъ Ломбардія. Кромв выгоднаго положения земли, частые перевзды во многіе близь лежащіе весьма населенные города, объщають предпріятію большія выгоды. (A.P.S.Z.)

> ФРАНПІЯ. Парижь, 1-го Апрыля.

Король предсвдательствоваль вчера въ Министерскомъ Совътъ, и принималь потомъ Президента и Секретарей Палаты Депутатовь, которые поднесли Его В-ву принятыя въ последникъ заседаніякъ

Палатою проекты закона.

- Въ Индрскомъ департаментъ, находится теперь работникъ по имени Билларз, въ такомъ положении, какъ за нъсколько времени былъ Дюфасель въ Ліо-нъ. Билларъ засыпанъ въ колодезъ на 130 фут. подъ землею, однако такъ, что надъ его головою образовалась какъ бы кровля и потому довольно жорошо можно слышать его голось. Разница между положеніемь Дюфавеля и его, состоить только въ томъ, что нъть вовсе отверзтія, посредствомъ коего, можно бы его снабжать продовольствиемъ, и потому если въ скоромъ времени не спасутъ его занимающиеся симъ инженеры, то върно онъ умреть съ голо-Начальство употребило всв мары, чтобы въ самомъ скоръйшемъ времени спасти несчастнаго и потому яма расканывается день и ночь безпрерывно. (A. P. S. Z.)

2-го Апреля. Въ Министерство иностранныхъ дель, курьеръ доставиль изь Берлина депеши, съ извъстіемь о приведеніи въ исполненіе брачныхъ договоровъ Герцога Орлеанскаго. Ен Кор. Высоч. Принцесса Елена Луиза Елисавета Мекленбурез-Шверинская, будущая супруга наслъдника Французскаго престола, родилась 24 Января 1814 оть втораго брака умершаго Наслъдственнаго Принца, съ дочерью Вел. Герцога Сак-сенъ-Веймарскаго. И такъ она сестра Владъющаго Вел. Герцога, племянника Его Величества Императора Россійскаго и зата Короля Прусскаго. случаю траура наложеннаго теперь при Мекленбургъ-Шверинскомъ дворъ, брачный обрядъ послъдуеть раз-въ въ концъ Мая. — Въ сегоднешнемъ Совътъ Министровь, исключительно занимальсь симъ важнымъ предметомъ. Неизвыстно еще кто будеть послань по сему предмету въ Германію.

По донесеніямь Indicateur de Bordeaux Ирибарень 23 го ч. прибыль въ Виллабу, давъ на пути сраженте Карлистамъ, въ которомъ Христиносы получили перевысь. Французскій легіонь особенно отличился дъйствуя штыками; онъ отбиль у непрінтеля знамя. Вь разныхъ сраженіяхъ которыя происходили на этой сторонъ у Карлистовъ будто было 500 у Христиносовь же 380 убитыхъ и раненыхъ; одинъ Французскій легіонъ потеряль 150 чел., между кои-

ми находится 8 раненыхъ Офицеровъ.

- Княгиня Любецкая разрышилась дочерью, и потому чрезъ инсколько мисяцевь оставить Парижь. - Многіе сомнавались въ дъйствительности пись-

produkta, mianowicie wełna, spadły w cenie. Na jedwabiu, indigo i towarach farbierskich, stracono niezmierne summy. Z Tryestu i Pragi wiadomości są bardzo zasmucające, i z wielką niespokoynością i na naszym placu spodziewają się znacznych upadłości. Trudno jest zbadać właściwą przyczynę tego powszechnego niedo-statku kredytu, który gorzey i szkodliwiey działa na handlujących, aniżeli wszelki niedostatek pieniędzy.— Niemožna watpić, iž nasz instytut bankowy, w tych czasach znaczną wyświadczy pomoc przemystowi i handlowi; lecz tymczasem przy tak powszechném wstrząśnieniu wszystkich stosunków kredytowych, jakie widzimy w tym momencie, rana zbyt głęboko zadaną została, i tylko sam czas może przynieść polepszenie. Wszystkie targi krajowe od 5 miesięcy tak są niepomyślne, že niepodohna, ažeby do stolicy Monarchii, gdzie się reguluje cały obrót pieniężny, gotowizna na powrót wpłynąć mogła.

W klassyczném swem dziele o Grecyi, Thiersch wynurza trudność działania przez pisarzy na lud, którego większa część jest nieoświecona, w tenczas gdy

druga w wysokim stopniu posiada oświatę.

Tryest, 29 Marca. Niepomyślne wiadomości z Londynu sprawiły wielkie zatrzymanie w handlu. Lękają się słyszeć większych jeszcze nieszczęśliwych wypadków i każdy usiłuje raczey przeczekać, aniżeli lekkomyślnie wystawiać się na niebezpieczeństwo. Tymczasem stosunki z Egiptem co dzień się powiększają i jeśli ciągle tak póydzie, tedy Tryest stanie się składowem mieyscem wszystkich produktów, które z tego kraju przychodzą do Europy.

We Włoszech wielki panuje entuzyazm ku zakładaniu dróg żelaznych: żaden kray nie jest więcey skłonny do podobney kommunikacyi, jak Lombardya. Prócz tego grunt bardzo jest przydatny; przewożenie osób, przy wielu blizko leżących i bardzo ludnych miastach obiecuje temu przedsięwzięciu znaczne zyski.

(A.P.S.Z.)

FRANCYA.

Paryž, dnia 1-go Kwietnia. Król wczora przewodniczył na Radzie Ministeryalney, a potém przyymował Prezydenta i Sekretarzy Izby Deputowanych, którzy złożyli J. Kr. Mości przy-

jęte przez tę Izbę na ostatniem posiedzeniu projekta

- W departamencie Indre znayduje się teraz robo-tnik, nazwiskiem Billard, w takiemże położeniu, jak przed niejakim czasem robotnik Dufavel w Lyonie. Billard zasypany został w studni na 130 stop pod zie-mią, tak jednak, że jakby dach sformował się nad jego głową, i dla tego zupełnie wyraźnie styszeć można głos jego. Różnica między jego a Dufavela położeniem za-chodzi w tem, że niema żadnego otworu, przez który możnaby go było opatrywać w żywność, i dla tego, ježeli Inžynjerowie nie potrafia go wkrótce uratować, niezawodnie umrze z głodu. Zresztą władze użyły wszystkich śrzodków, dla uratowania, jek możne, nayprędzey; odkopywanie dzień i noc odbywa się bezustanku. (A.P.S.Z.)

Dnia 2-go. Z Berlina przywiozi gonieo depesze do Ministeryum interessów zagranicznych, z wiadomością o przyyściu do skutku układów małżeństwa Xięcia Orleańskiego. J. K. W. Xieżniczka Helena Ludwika Elżbieta Meklenburg-Szwerińska, przyszła małżonka Królewicza Następcy tronu Francuzkiego, urodziła się 24 Stycznia 1814 roku, z drugiego małżeństwa ś. p. Xięcia Dziedzicznego, z córką W. Xięcia Sasko-Weymarskiego. Jest więc siostra Panującego W. Xięcia, będącego siostrzeńcem Nayjaśnierszego Cesarza Rossyyskiego, a zięciem Króla Jmci Pruskiego. - Z powodu żałoby, przywdzianey teraz właśnie na dworze Meklenburg-Szwerińskim, obrzęd zaślubin nie nastąpi, aż dopiero przy końcu Maja. – Na dzisieyszey Radzie Ministrów, zaymowano się wyłącznie tym ważnym przedmiotem. Nie wiadomo jeszcze, kogo z dostoynych osób spotka zaszczyt postannictwa w tey okoliczności do Niemiec.

- Podług dziennika Indicateur de Bordeaux, Iri-barren przybył dnia 23 do Villaba, stoczywszy po drodze utarczkę z Karolistami, w którey Krystyniści otrzymali góre. Legia francuzka popisała się szczegól-niey, uderzając bagnetem na nieprzyjaciela, któremu choragiew zabrała. W rozmaitych z tey strony stoczonych potyczkach, mieli mieć Karoliści 500, a Krysty-niści 380 ranionych i poległych; sama legia francuzka straciła 150 ludzi, między któremi jest 8 ranionych oficerów.

- Xieżna Lubecka powiła córkę, opuści więc Paryž za kilka miesięcy.

- Wiele osób powatpiewało o istnieniu listu, pisa-

- 1837. - KURYER LITEWSKI, Nº 30. АИТОВСКИЙ ВЪСТНИКЪ. N. 30.

ма, писаннаго Наполеономъ Вонапарте, первымъ Консуломъ, къ Людвику XVIII, съ предложениемъ чтобы онь отрекся оть Французской Короны, на которое дань быль извъстный великодушный отвъть сего Монарха. Теперь подлинность сего дала не подлежить ни какому сомнанію, нотому что это собственноручное письмо Консула находится въ Королевскомъ архивъ.

4-го Апрыля.

Королева съ дътьми, возвратилась изъ Брюссе-

ля въ Тюйльери.

- Адмираль Руссень, о которомъ говорили что онъ отправляется вь Истамбуль, остается еще на иссколь-

ко мъсяцевь въ Парижъ.

- Во вчерашнемъ засъдании Палаты Депутатовъ когда совъщавались о проекть закона, касательно домовъ умалишенныхъ, было болъе 230-ти Депутатовъ и всъ Министры кромъ Г-на Дюшатель. По открытін совъщаній, Президенть Палаты 1'. Дюпень, получивь отъ Графа Моле нъсколько строкъ уступиль свое мъсто Г-ну Кунинз-Гриденз и самъ удалился изь залы. За нимъ тотчасъ последоваль Президенть Совъта Министровъ, а потомъ Гг. Гизо и Бернарз,что въ залъ остались только Великій Храни. тель Печати, Министры Внутреннихъ Дълъ, Тор. говли и Морскій. Незадолго потомъ, ходилъ по ру камъ следующій имянный списокъ новаго состава Кабинета: Моле Президентомъ Совъта и Министромъ Иностранных даль; Сульта Военным Министромь; Монталиве Мин. Внутр. Дъль, Бартз Министромь Юстиціи и Исповъданій; Виллеменз Мин. Народнаго Просвиц.; Юмана Мин. Финансовъ; Мартена Мин. Торговли; Розамель Морскимъ Министромъ 1).

- Большая часть солдать, которых в посль сраженія при Константинъ почитали убитыми, находится въ неволъ у Арабовъ, гдъ сверхъ ожиданія, по приказанію Ахмедз-Бея, обходились съ ними очень ла-

CKOBO. (G. C.)

Великобританія и Ирландія. Лопдонь, 1-го Апреля.

Вчерашняя придворная газета увъдомляеть, что Король дозволиль Командиру Британской морской силы у съверныхъ Испанскихъ береговъ Лорду Джонь Гай принять и носить большой кресть ордена Карла III, пожалованный ему Королевою Христиною за важныя услуги, оказанныя имъ при осадъ Бильбао.

- Та же газета увъдомлнеть о наименовании Полковника Ф. Конбурна Вице-Намъстникомъ Багамскихъ острововъ и Г-на Стюарта Маккензи Намьстникомъ и главнымъ Командиромъ острова Цейлона.

Сегодия ожидають обратно многихъ Министровъ въ Лондонъ.

- Недавно прибыль сюда Россійскій Полковникь Бутурлина съ порученіями Россійскаго Императо-РА Къ Графу Поццо-ди-Борго.

- Англійскій Капитанъ Элланз, который намьревался предпринять путь въ центральную Азію, не-

давно по прибытіи въ Смярну, умеръ.

— Въ Courrier содержится: "Съ большимъ удовольствіемъ замічаемъ, что важное обстоятельство, постановить права пегатанія согласно съ законами народа, начинаеть обращать на себя общее внимание. Не только въ Англии и Франции, но даже и въ Америкъ, дъло сте уже находится въ рукахъ Правительствъ. Едва можно найти важивишую мъру для литературы целаго света, и мы радуемся, что жур. Metropolitan поддерживаеть это доброе дело, сообщая подлинную копію адресса, препровожденною недавно къ Американскому конгрессу съ подписью перваго Великобританского писателя.

— Число лиць посъщавшихъ 27 Марта Британ-скій музей простиралось до 23,758.

- Въ письмъ изъ Мальты сообщають: "Правительство сделало теперь первый шагь для учрежденія здесь суда присажныхь. Губернаторь предписаніемь оть 18 Февраля назначиль коммисстю изъ пяти членовъ, которая должна примънить законъ присяжныхъ ко всемъ уголовнымъ деламъ где назначается смертная казнь. Съ нетерпъніемъ ожидають результата, но нельзя о семъ прежде судить нока судъ не ръшить несколько дель. До сихъ поръ мера сія мало нашла приверженцевъ. (А.Р. S.Z.)

> I RPMAHIA. Дрездень, 5-го Апреля.

Третьяго дня вечеромъ прибыль сюда Королевско-Британскій Генераль отъ кавалеріи, Маркизъ Лондондерри и остановился въ приготовленной для него гостинницъ de France.

nego przez N. poleona Buonapartego, pierwszego Konsula, do Ludwika XVIII, z wezwaniem, ażeby zrzekł się korony francúzkiey; a na które daną była wiadoma szlachetna odpowiedz tego Monarchy. Teraz autentycznośc rzeczoney okoliczności nie może ulegać powatpiewaniu, owe bowiem własnoręczne pismo Konsula, znayduje się w archiwum Królewskiem.

Dnia 4.

Królowa wróciła wraz z dziećmi swemi z Bru-

xelli do Tuilleryow.

- Admiral Roussin, o ktorym mowiono, že udaje się do Stambulu, pozostaje jeszcze na kilka miesięcy w

- Na wczorayszém posiedzeniu Izby Deputowanych, gdy naradzano się nad projektem do prawa o domach obłakanych, było 230 Deputowanych i wszyscy Ministrowie, proce jednego Pana Duchatel. Po zaczęciu narad, Prezes Izby P. Dupin, otrzymawszy od Hrabiego Molé kilkowierszowy bilet własnoreczny, odstąpił swego mieysca P. Cunin-Gridaine, a sam oddalił się z sali. Za nim wyszedł zaraz sam Prezes Rady Ministrów, a następnie PP. Guizot i Bernard, tak, iż w sali pozostali tylko Wielki Pieczętarz, oraz Ministrowie spraw wewnętrznych, handlu i marynarki. Nie długo potém obiegła z rak do rak następująca lista imienna nowego składu gabinetu: Molé, Prezesem Rady i Ministrem interessow zagranicznych; Soult, Min. woyny; Montali-vet, Min. spraw wewnętrznych; Barthe, Min. sprawiedliwości i wyznań; Villemain, Min. wychowania publicznego; Humann. Min. skarbu; Martin, Min. handlu; Rosamel, Ministrem marynarki *).

- Większa część żołnierzy, których uważano po bitwie pod Konstantyną za poległych, jest w niewoli A-rabskiey, gdzie nadspodziewanie z rozkazu Achmeda Beja, obchodzono się z niemi jak naylepiey. (G. C.)

> BRYTANIA WIELKA I IRLANDYA. Londyn, dnia 1-go Kwietnia.

Wczoraysza gazeta Dworu donosi, iż J. K. Mość, dowódzcy Angielskiey flotty na hrzegach północnych Hiszpanii, Lordowi John Hay, dat pozwolenie przyjęi noszenia wielkiego krzyża orderu Karola III, udzielonego mu przez Królową Krystyne, za ważne u-sługi, okazane przezeń podczes oblężenia Biliao.

— Taż gazeta donosi o mianowaniu Półkownika F.

Cockburn na Vice-Namiestnika wysp Bahamskich i P. Stewart Mackenzie na Namiestnika i głównego dowódz-

ce wyspy Ceylon.

- Dzisia oczekują z powrótem różnych Ministrów

do Londynu.

- Nie dawno tu przybył Pólkownik Rossyyski Buturlin z poleceniami Gesarza Jego Mości Rossyyskiego do Histingo Pozzo-di-Borgo,

- Kapitan Angielski Allan, który chciał przedsięwziąć podróż do Azyi Srzodkowey, umarł nie dawno po

przybyciu swém do Smirny.

- Courrier donosi: "D strzegamy z wielkiem ukontentowaniem, iż ważna okoliczność urządzić prawa autorstwa stosownie do praw narodu, zaczyna ściągać na siebie powszechną uwagę. Nie tylko w Anglii i Francyi, ale nawet w Ameryce, rzecz ta znayduje się już w ręku Rządu. Zaledwo wynależć można ważnieyszy śrzodek dla literatury calego świata, i cieszy to nas widząc, że dziennik Metropolitan wśpiera te sprawę, udzielając autentyczną kopią adressu, która nie dawno z podpisem pierwszego pisarza Brytanii Wielkiey, przesłaną była do Kongressu Amerykańskiego.

- Liczba osób, które dnia 27 Marca odwiedzały

Muzeum Brytańskie, dochodzi 23,758.

- W liście z Malty donoszą: "Rząd uczynił teraz pierwszy krok, dla zaprowadzenia tusądu Przysięgłych. Gubernator przez rozporządzenie d. 18 Lutego, mianował kommissyą, złożoną z pięciu członków, która ma zastosować prawo przysięgłych do wszystkich spraw kryminalnych, gdzie zachodzi kara śmierci. Z wielkiém nateženiem oczekują skutku, lecz nie można pierwiey tego osądzić, nim się kilka spraw przed sąd nie wytoczy. Dotąd śrzodek ten mało jeszcze tu znalazł przyjaciół. (A.P.S.Z.)

> NIEMCY. Drezno, 5 Kwietnia.

Zawczora wieczorem Królew. Ang'elski Jenerał jazdy, Margrabia Londonderry, przybył tu i stanał w przygotowanych już dla niego pokojach w Hotelu Francyi.

¹⁾ Журналь Првній утверждаеть, что этоть списокь какь и всв прочте не заслуживаеть ни мальйшаго внимантя.

^{*)} Journal des Débats utrzymuje, že powyžsza lista, tak jak wszystkie poprzednie, nie ma w sobie nie prawdziwego.

ЛИТОВСКІЙ ВЪСТНИКЪ. № 29. **— 1837. —** KURYER LITEWSKI. Nº 29.

Мюнхень, 2-го Апреля. Въ этомъ месяце ожидають Князя Полиньяка. Онъ желаетъ купить имание цаною въ полмилліона франковъ; также намъревается купить домъ въ Мюнхень. (А.Р.S.Z.)

Белгія,

Брюссель, 1-го Апреля. Королева (ранцузовъ возвращается завтра въ

Парижъ.

- Предстоящая новая военная организація, представляется въразныхъ Государственныхъ журналахъ то съ благопріятной то съ невыгодной стороны, то съ непріязненными намъреніями то не въ настоящемъ видь и подаеть поводь къ страннымъ толкамъ. Independant пользуясь симъ случаемъ представляеть сравнительное обозрвние обоихъ войскъ, Голландскаго и Белгійскаго, чтобы такимь образомь дать понятіе о томъ и о другомъ. Изъ сего обозранія видно:

Двиствительная служба.

Белгійское войско. 1 Фельдмаршаль.

(Сихъ чиновъ въ Белгійскомъ войскъ нъть.)

8 Дивизіон. Генераловъ.

19 Бригадныхъ Генерал.

29 Полковниковъ.

Голландское войско.

Генераль - Полковникъ. 3 Генераль Инфантеріи.

18 Генераль-Лейтенантовь

35 Генераль-Мајоровь. 38 Полковниковъ.

Къ распоряжению.

1 Дивизтонный Генераль.

3 Бригадныхъ Генерал. 1 Полковникъ.

III m a 6 3. 2 Полковника.

4 Подполковника. 6 Маїоровь.

14 Капитановъ.

и Генераль-Лейтенанть. 1 Генераль-Маїорь. 3 Полковника.

6 Генераль-Маїоровъ.

4 Подполковника. 10 Маїоровь. 20 Капитановъ.

і Полковникъ.

7 Поручиковъ. II & x o m a.

Голландское воиско состоить изь 12 полковъ, изъ 1 полка Гренадеровь и 2 баталіоновь Королев. егерей. Кромъ сего составленъ 1 ландверъ изъ нестреевыхъ отрядовъ. Белгійское войско состоить изъ 15 полковь, изь коихъ 12 линвиныхъ и 3 егерскихъ. Войска сій въ следующемь порядке командуются Полковниками и Подполковниками.

Белгійское войско. 11 Полковниковъ.

Голландское войско. 15 Полковниковъ.

21 Подполковниковъ. 8 Подполковниковъ.

Белгійское войско имъеть 7 кавалерійскихъ полковъ, какъ то: кирасирскій полкт, 2 полка конныхъ егерей, 2 полка улановъ и 1 учебный полкъ; Голландское войско равно имъетъ 7 полковъ: 3 кира сирскіе, і уланскихъ, 2 драгунскихъ и і тусарскій. Къ сему принадлежатъ:

Белгійское войско.

6 Полковниковь.

6 Подполковниковъ.

Артиллерія. Генераль. і Генераль. 1 Бригадный Генералъ. 2 Полковника.

9 Подполковниковъ.

Магоровъ.

182 Младии. Офицеровъ.

Голландское войско.

6 Полковниковъ.

14 Подполковниковъ.

1 Генераль- Лейтенанть.

6 Генераль-Маторовь.

Полковниковь.

11 Подполковниковъ.

18 Маїоровъ.

345 Младіп. Офицеровъ.

Инжене 1 Дивизіонный Генераль.

1 Бригадный Генераль. 2 Полковника.

5 Подполковниковъ.

5 Мајоровъ.

50 Младш. Офицеровъ.

1 Маїоръ.

14 Капитановъ. 23 Поручиковъ и Подпо- 29 Поручиковъ и Подпоручиковъ.

P 61. і Генераль-Лейтенанть.

2 Генералъ-Маїора. 4 Полковника. 6 Подполковника.

9 Маїоровъ.

1107 Младш. Офицеровъ. Саперы, Миніеры.

3. Maiopa. 10 Капитановъ.

ручиковъ.

(A.P.S.Z.) Гркция.

Авины, 2-го Марта.

Прошлан недъля проведена большею частію въ празднествахь по случаю прибытів Ихъ Велич. 19 го Февраля въ церкви Св. Ирины воспъто благодарственное молебствие, при которомъ присутствовали Король и Королева. 21 Февраля на учебной площади на съверномъ концъ улицы Эоля освящены знамена для нерегулярныхъ баталіоновъ и переданы давно уже находищимся здъсь Депутатамъ сего корпуса. Ихъ В-ва присутствовали при сей церемоніи при чемъ быль разводъ войскъ гарнизона. На друMonachium, 2-go Kwietnia.

Xiqže Polignac oczekiwany jest w tym miesiącu. Polecit on juž kupienie dobr za pot milliona ztotych; zamierza również kupić dom w Monachium. (A.P.S.Z.)

Bruxella, 1-go Kwietnia. Królowa Jey Mosć Francuzów, powraca jutro do

Paryža.

- Mająca nastąpić organizacya woyskowa, uważana była przez rozmaite dzienniki krajowe, już z przychylney, juž ze ztev strony, juž w nieprzyjacielskiem, juž w nieprawdziwem świetle, i dała powód do naydziwnieyszych uwag. Independant, korzystając z tey okoliczności, udziela po ownawcze obeyrzenie obu wovsk, Hollenderskiego i Belgickiego; ażeby tym sposobem dac pojecie o jedném i drugiém. Z porównania tego okazuje się:

Służba czynna. kie. Woysko Hollenderskie. Woysko Belgickie. 1 Feldmarsaalek

1 Jeneralny Półkownik

1 Jeneral-Porucznik.

1 Jeneral-Major.

(Stopni tych w woysku Bel-

(Colonel général). 3 Jeneralow piechoty. gickiem niema.) 18 Jenerał Poruczników.

8 Jenerałów dywizyi. 19 Jeneratów brygady.

35 Jeneral-Majorów. 29 Półkowników. 38 Połkowników. Do rozporządzenia.

Jenerał dywizyi. 3 Jenerałów brygady.

6 Jeneral-Majorów. 1 Półkownik. 1 Półkownik. Sztab.

2 Półkowników. 4 Podpółkowników.

6 Majorów. 14 Kapitanów.

3 Półkowników. 4 Podpółkowników. 10 Majorów. 20 hapitanów.

Piechota. Woysko Hollenderskie składa się z 12 afdeelin-

gów czyli regimentów, z jednego regimentu grenadyerów i 2 hatalionów strzelców Królewskich. Prócz tego utworzona jest milicya z oddziałów nieregularnych. Woysko Belgickie składa się z 15 regimentów, z których 12 liniowych i 3 półki strzelców. Korpusy te woyskowe w następującym porządku dowodzone są przez Połkowników i Podpółkowników.

Woysko Belgickie. | Woysko Hollenderskie. 11 Półkowników. 15 Połkowników.

8 Podpólkowników. 21 Podpołkowników. Woysko Belgickie ma 7 regimentów jazdy, jako to: półk kiryssycrów, 2 półki kopnych strzelców, 2 pół-ki utanów i 1 półk przewodników; woysko Hollenderskie również ma 7 regimentów: 3 kiryssyerów, 1 ułanów, 2 dragonów i i huzarów:

Do tego naležą:

Woysko Belgickie. Woysko Hollenderskie. 6 Potkowników. 6 Półkowników. 6 Podpółkowników. 14 Podpółkowników.

Artyllerya. 1 Jeneral brygady. 1 Jeneral. 1 Jeneral Porucznik.

2 Półkowników. 9 Podpółkowników. 12 Majorów.

182 Młódszych Oficerów.

18 Majorów. 345 Middszych Oficerów. Inžynjerya. 1 Jeneral-Porucznik.

1 Jenerał dywizyi. . Jeneral brygady. 2 Pólkowników. 5 Podpółkowników.

5 Majorow. 30 Młódszych Oficerów.

1 Major.

14 Kapitanów.

czników.

2 Jeneral-Majorów. 4 Półkowników. 6 Podpółkowników. 9 Majorów. Młodszych Oficerów. 107 i Minery. Sapery 3 Majorów.

10 Kapitanów.

ezników.

(A.P.S.Z.)

6 Jeneral-Majorów.

11. Podpółkowników.

7 Półkowników.

GRECYA. Ateny, dnia 2 Marca.

23 Poruczników i Podporu- 29 Poruczników i Podporu-

Upłyniony tydzień przeszedł po większey części na uroczystościach z okoliczności przybycia Królewstwa Ich Mość. Dnia 19 Lutego w kościele Sw. Ireny odspiewano Te Deum, na którém obecni byli Kiól i Królowa. Dnia 21 Lutego na placu éwiczeń, na północnym końcu ulicy Eola, poświęc ne były choragwie dla batalionów nieregularny h i tym końcem w ę zone zostały dawno już znaydujące y się deputacy i tego korpusu. Królewstwo Ich Mość znaydowali się na tey ceremonii, a potém kazali przeciągać woyskom garnizonu. Na-

- 1837 -KURYER LITEWSKI. Nº 30. ЛИТОВСКІЙ В 6 СТНИКЪ. № 30.

гой день на той же площади происходиль Греческій или лучше Турецкій карусель, при чемь также при-сутствовали Ихъ ВВ. Эти прекрасныя и блистательныя игры на этоть разъ были не совствъ удовлетворительны, потому что изъ старыхъ и онытныхъ Капитановъ до Королевскихъ Адъютантовь нижто не принималь участін и действовали только молодые и неопытные Офицеры, въ Греческихъ или Турецкижь костюмакъ. Въ продолженте недъли Кородева изсколько разь прогуливалась верхомъ и ка-жется ей это очень иравится. 25-го ч. быль первый при дворь баль и собрание было многочисленно и блистательно. Красота Королевы была причиною общаго веселія. Въ польскомъ Ея В-во подала руку Графу Арманспереу, а потомъ танцовала съ Посланниками Французскимъ и Англійскимъ, съ первымь Секретаремь Россійскаго Посольства, съ Шведскимъ Министромъ и многими Греческими Офицерами. Греческие Капитаны танцовали прекрасный свой военный танець. 27 Февраля Графъ Армансперез даваль баль, который удостоили посъщениемъ Ихъ ВВ. Собрание было такъ многочисленно какъ и въпридворномъ баль; однако замъчено что Министръ Внутреннихъ Дълъ Г. Мансоласз а также члены Ареопага не были приглашены. Отъвздъ бывшаго донынъ Государ. Канцлера последуетъ 6-го ч., на Англійскомъ фрегатъ Портландъ — Г-на Рудгарда вообще здъсь хвалять, и обстоятельство, что онь не только читаеть но и разговариваеть насколько по Гречески устранило преграду разлучавшую предшествен-никовъ его съ народомъ. На двухъ балахъ и при другихъ случанхъ его видъли одного безъ переводчика; онъ долго и обстоятельно бестдоваль съ Греками, незнающими ни одного языка кромв отечественнаго.

- Мало по малу все начинаетъ принимать спокойвый видь. Король много занимается въ своемъ Кабинетв. Прочное утверждение финансоваго положеаїя вь Государствь, какъ слышно составляеть главный сего предметь. Касающіяся сего перемьны или другія важныя распораженія еще необъявлены. За нъсколько предъ симъ дней появившаяся прокламація Короля произвела весьма пріятное впеча-

- Художественная мысль Королн Людвика Баварскаго неограничивается однимъ Государствомъ. Онъ вознамърился съ значительными издержками сооружить памятникъ для Баварскихъ вонновъ умершихъ въ Греціи. Для сей цъли Профессоръ Илгофъ отправляется въ Навилію, чтобы приступить къ делу въ назначенномъ для сего мъсть. Предварительный планъ состоить въ томъ, чтобы употребить на сте оконечность скалы и въ камив искуственно вырубить большаго дьва. (А.Р.S.Z.) Разныя извъстія.

Усовершенствовані в фабрикаціи свекловигнаго

caxapa.

Добывание сахара изъ свекловицы распространяется болье и болье въ Европъ; усили ученыхъ и фабрикантовь постепенно увънчиваются успъхами, кои, уменьшивь издержки фабрикаціи, несомнънно будуть способствовать большему распространению сей отрасли промышленности и потребленія самаго сажара. Воть некоторыя сведения о новомь опыть, произведенномь вы Париже у Г. Корпа, рафинировщика, съ нарядомъ Шельта (Sheult), называемымъ "кристаллизаторз-сеуститель" (cristallisateur conстетенг), имъющимъ цълію привести въ твердое состонние все сахарное вещество, не приводя его предварительно въ мелюсъ. При семъ опыть присутствовали многіе Парижскіе рафинировщики и свеклосажарные заводчики.

Въ новый снарядъ налили весьма подцвъченной сыропь туземнаго сахара въ 31° по Р. Операція началась ровно въ полдень, кончилась въ 2 часа 42 минуты; температура восходила постепенно отъ 52, 34 и 37° по Р. до 53 и 59°, и потомъ при концъ операціи опустилась до 56°. Такимъ образомъ по-лучили 12 формъ отъ 15 до 15½ килограмовъ. Спуста полиста поста стя полчаса сахарь быль вынуть, весьма чистый. Вь то же время дълали опыть рафинировки обыкновеннымъ способомъ, и получили изътого же количества сыропа 10 формъ сахара, болве подцвъчен-

наго, нежели первый.

Лоренсз заводчикъ въ Департаментъ Верхней Шаранты, предложиль новый способь двойной хододной вымочки свекловицы; выгоды этого способа превосходять всв досель сделанныя усовершенствованія; ибо изь 1000 фунтовь свекловицы выходить 902 ф. сока въ 50 и 444 ф. въ 20, 50. При этомъ способъ не нужно ни прессовъ, ни мъшковъ, ни цъдилокъ.

Но всего замъчательнъе, что издержки на вымочение 400 гектолитровь соку вь 24 часа, простираются только до 200 франковъ. (Жур. Мин. В. Д.)

zajutrz na tymże placu, odbywał się Grecki czyli Turecki karuzel, przy czem takoż byli obecni Królew-stwo Ich Mość. Lecz jakkolwiek piękaemi i świetnemi gry te zwykły bywać, jednak tym razem mniey były zaspakajającemi, gdyż starzy i wyćwiczeni Kapi-tani aż do Adjutantów J. Kr. Mości, nie mieli w tém udziału, i gra ta wykonaną była przez młodych i prawie niedoświadczonych oficerów, którzy ubrani byli po Grecku lub po Turecku. - W przeciągu tygodnia, Królo. wa kilka razy przejeżdżała się konno, i zdaje się znayduje w tém wiele ukontentowania. - Dnia 25 był pierwszy bal u dworu, zgromadzenie było nader liczne i świetne. W polonezie Królowa podała rękę Hrabiemu Armansperg a potém tańczyła z Postami Francuzkim i Angielskim, z pierwszym Sekretarzem legacyi Rossyyskiey, z Ministrem Szwedzkim i wielu Greckiemi oficerami. Greccy Kapitani, wykonali piękny swóy taniec woyskowy. Dnia 27 Lutego Hr. Armansperg dawał bal, który Królewstwo Ich Mość zaszczycili swą obecnością. Zgromadzenie równie było liczne, jak na halu u dworu, jednak dostrzeżono, że Minister spraw wewnętrznych, Hrabia Mansolas, oraz członkowie Areopagu, nie byli zaproszeni. - Odjazd dotychczasowego Kanclerza Państwa nastąpi dnia 6 na angielskiey fregacie Portland .- P. Rudhart znayduje tu powszechną pochwałę, i z okoliczności, że on nie tylko czyta po Grecku, ale juž nawet nieco rozmawia, usunęta dział, roztączający poprzednika jego od narodu. Widziano go na obu balach i przy innych okolicznościach, samego bez tłumacza długo rozmawiającego z rozmaitemi Grekami, którzy nie mówią inaczey, jak rodowitym językiem.

- Wszystko zaczyna pomału przybierać spokovny zwyczarny obrót. Król wiela pracdje w swoim gabi-necie. Stychać, iż utrwalenie finansowego położenia kraju, głównym jest tego przedmiotem. Tyczące się tego zmiany lub inne ważne rozporządzenia jeszcze nie są ogłoszone. Wydana przed kilką dniami odezwa J. Kr. Mości, sprawiła bardzo pomyślne wrażenie.

- Projekta kunsztowe Króla Ludwika Bawarskie. go, nie ograniczają się na własnym kraju. Chce on przez znaczne przyłożenie się wznieść pomnik dla woysko-wych Bawarskich, zmarłych w Grecyi. W tym celu Professor Imhof udaje się do Nauphi, dla zajęcia się wykonaniem tego na przeznaczonem mieyscu. Plan poprzedniczy w tem się zawiera, ażeby na cyplu jedney tam skaty, za pomocą sztuki, wyrąbać w kamieniu wielkiego Iwa. (A.P.S.Z.)

> ROZMAITE WIADOMOŚCI. Udoskonalenie robienia burakowego cukru.

Dobywanie cukru z buraków coraz hardziey upowszechnia się w Europie; usiłowania uczonych i fabrykantów stopniowie uwieńczone są pomyślnemi powodzeniami, które zmnieyszywszy koszta fabrykacyi, będą bezwątpienia służyć do większego rozszerzenia tey gałęzi przemysłu i potrzeby samego cukru. Otosą niektóre wiadomości o nowey próbie, czynioney w Paryžu u P. Korna, rafinatora, z apparatem Sheult, nazwanym krystalizator-zgęściciel (cristallisateur-concréteur), majacym na celu przywiedzenie do stanu twardości całą cukrową substancyą, nie wyrabiając go pier-wiey na melis. Przy tey probie znaydowało się wie-lu Paryzkich rafinatorów i fabrykautów cukru z buraków.

Do nowego apparatu nalano dobrze zafarbowany syrop cukru tamecznego do 31º Réaumura. Operacya rozpoczęla się o samém południu, została ukończoną o godzinie 2, minucie 42; temperatura stopniowie podno-siła się od 32, 34 i 37° Réaum. do 53 i 59°, a potém ku końcowi operacyj zniżyła się do 56°. Tym sposobem otrzymano 12 form od 15 do 15; killogramow. Po upływie półgodziny, cukier wyjęto, który okazał się wcale czystym. W tymże czasie czyniono próby rafinacyi sposobem zwyczaynym, i z takieyże ilości syropu oirzymano 10 form cukru, więcey zbliżonego do właściwego niż pierwszy.

Lorenz, fabrykant w departamencie Wyższey Charante, podsł nowy sposób podwóynego zimnego wymaczania buraków; korzyści tego sposobu przechodzą wszelkie uczynione dotąd nlepszenia, gdyż 1,000 funtów buraków wydaje 992 f. soku w 50 i 444 f. w 20, 50. Sposób ten nie potrzebuje ani prass, ani workow,

ani cedzideł.

Lecz naygodnieyszém jest uwagi, że koszta na wymoczenie 400 hektolitrow soku we 24 godziny, wynoszą tylko do 200 franków. (D. M. S. W.)

Видьна. Тепограф. А. Марциновенаго. Печатать дозволяется. Апрыля 13 д. 1837 г. - Цензорь Стат. Совыт. и Кав. Лесь Боросский.